

ชื่องานวิจัย	แนวทางการพัฒนาเครือข่ายคณะลิเกโคราชเพื่อยกระดับในการแข่งขันทางธุรกิจ
ผู้วิจัย	อาจารย์สุภาพร ลักษมีธนสาร
หน่วยงาน	โปรแกรมวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ปีที่ทำการวิจัยเสร็จ	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคณะลิเก ถนนมุนษมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา) เพื่อวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานด้านการสร้างเครือข่าย (Cluster) ของคณะลิเกโคราชเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ และ3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเครือข่ายคณะลิเกโคราชเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) เชิงคุณภาพ (Qualitative) ที่ใช้วิธีการศึกษาโดยจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) ร่วมกับภาคีที่มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ที่อยู่ในชุมชนลิเก ถนนมุนษมนตรี เขตเทศบาลนครนครราชสีมา โดยผู้วิจัยยึดเอาแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายหรือคลัสเตอร์มาเป็นกรอบในการดำเนินงาน

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการคณะลิเกโคราช ถนนมุนษมนตรี จังหวัดนครราชสีมา ปัจจุบันมีอยู่ 26 คณะแต่ละคณะมีความโดดเด่นในศิลปะการแสดงแตกต่างกัน และนอกจากคณะลิเกแล้วนั้น ในบริเวณนี้ยังมีผู้ประกอบการต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เช่น ผู้ตัดเย็บชุดลิเก ช่างแต่งหน้า นักดนตรี ผู้เขียนฉากลิเก ผู้ทำศีรษะพ้อแก่ลิเก เป็นต้น ประกอบกับในบริเวณนี้ยังเป็นแหล่งหรือย่านที่ผู้ว่าจ้างลิเกส่วนใหญ่รู้จักและเดินทางมาติดต่อการว่าจ้างการแสดง นอกจากนี้ในการศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการสร้างเครือข่าย พบว่า ภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.24$) ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาเครือข่ายลิเกโคราช จังหวัดนครราชสีมา ควรดำเนินการ คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัดนครราชสีมาควรมีนโยบายส่งเสริมให้ชัดเจนในการสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็งมากขึ้น จะส่งผลให้เกิดความสามารถทางการแข่งขันได้มากขึ้น โดยในการสร้างเครือข่ายของคณะลิเกนี้ ควรเน้นให้เกิดผลต่อให้การดำเนินงานด้านการตลาด ด้านการผลิต และด้านปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้หากมีการรวมตัวเป็นเครือข่ายแล้วในบริเวณดังกล่าวยังสามารถพัฒนาให้เป็นจุดท่องเที่ยวเยี่ยมชมวิถีชีวิตของศิลปินลิเกโคราชได้อีกด้วย และสิ่งสำคัญในการพัฒนาเป็นเครือข่ายนอกจากจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจและการท่องเที่ยวแล้ว ยังส่งผลต่อการอนุรักษ์และรักษาศิลปะการแสดง และศิลปินที่มีความสามารถในการแสดงลิเกได้อีกด้วย

Research Title The Development Guidelines for Cluster of Li-Kea Korat community
in NakhonRatchasima Province for Business Competitiveness

Author Mrs.SuphapornLaksameethanasarn

Institute Management Program, Faculty of Management Science
NakhonRatchasimaRajabhat University

Year 2014

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study general information about Li-Kea band located at MookMontri road, Muang district, NakhonRatchasima province, 2) to analyze the operating conditions of the establishing of Korat Li-Kea Cluster to enhance the business competitiveness, and 3) to study the development guideline of Korat Li-Kea Cluster to raise the competitiveness of business. This study is both quantitative and qualitative research which implemented by focus group conversation of stakeholders who live in Li-Kea community at MookMontri road, MuangNakhonRatchasima municipality. The research framework is designed from the cluster operation guideline.

The results showed that at the present there are 26 group of Li-Kea entrepreneur at MookMontri road, Muang district, NakhonRatchasima province. Among those bands have notable differences in the performing arts. Other than the Li-Kea groups, there are upstream through downstream entrepreneurs such as Li-Kea dressmakers, make-up artists, musicians, Li-Kea backcloth painters, Li-Kea aged man mask makers, and etc. Therefore, the surrounding area is known as a place to find and hire a performer or band. Moreover, in studying cluster operation condition was found that the perspective has operation condition at few level ($\bar{X} = 2.24$). Thus, the guideline for developing Korat Li-kea Cluster, NakhonRatchasima province, should implement as follows. First, concern units at provincial level should have a clear encouraging policy in creating a stronger network or cluster which will result in greater competitiveness. Second, creating Li-Kea cluster should focus on optimization in marketing, production and other environmental factors. In addition, if Li-Kea merges to be a cluster, the surrounding area can also be developed as a tourist spot, visiting Korat Li-Kea artist's life as well. Finally, the essential point of developing a cluster not only help in increasing the competitiveness of business and tourism but also effect in conserving and maintaining the performing arts and the artists who have the ability to perform Li-Kea.